

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacția și Administrația
— PLAUZA LIBERTĂȚII BRAȘOV. —
TELEFON 226.
Abonament anual 860 lei.
Pentru străinătate 800 lei.
Anunțuri, reclame, după tarife.

Fondată la 1838 de George Barițiu

Apare de trei ori pe săptămână

"Salut adunarea liberă a poporului românesc, care va avea să pună piatra fundamentală a viitorului nostru național".

George Barițiu

1 Decembrie 1918.

De câte-ori te apropii zi mare, zi sfântă ne închinăm ție, fiindcă tu ești ziua, care ai hărăzit neamului românesc din Ardeal bucuria împlinirii celui mai mare vis, pentru izbândirea căruia lacrimi multe și mult sânge au stropit calea calvarului unui neam, . . .

Ziua de 1 Decembrie este pentru noi un scump simbol: ea ne evocă în memorie tot ce-am pățit sub jugul secular, ea ne amintește de ceea ce se petrece de nouă ani încoace sub ochii noștri și ea ne arată marea răspundere ce-o avem față de pregătirea viitorului neamului românesc.

Astăzi când ne găsim în ajunul serbătorii aniversării a noua dela Unirea Ardealului cu țara-mamă, suferințele noastre sunt măhnite. Simbolul, căruia voiam să ne închinăm la congresul convocat pe ziua de 20 Noemvrie a. c. în cetatea lui Mihai Viteazul, a fost terfelit. Mâni sacrilege au oprit pelerinajul unui neam, setos după legalitate și libertate, în cetatea sfântă a Unirii . . .

Un cloct de nemulțumire și revoltă sufletească s'a ridicat la aflarea acestei vești dintr'un colț până'n celălalt al țării. De pe tribuna parlamentului a răsunat, ca la memorabila adunare de pe Câmpul Libertății din 1848, glasul de protestare al luminatului nostru președinte Iuliu Maniu, nepotul nemuritorului Bărnăuțiu, formulând cu glas de arhanghel protestul unanim al țării:

"Prima datorie la un popor demn — a spus d-l Iuliu Maniu — este să protesteze în fața lumii împotriva regimului care compromite viața națională.

"Congresul dela Alba-Iulia avea și această misiune: să arate că masele populare nu sunt solidare cu actele guvernului. Această manifestație trebuia să dovedească că poporul e copt pentru viața cetățenească liberă.

"Voiam să arătăm că în țara aceasta există o opinie publică. Voiam să dăm răspunsul agenților d-lui Brătianu, care, ca să justifice în străinătate sistemul de guvernare liberal, afirmă că la noi nu există opinie publică.

"Sutele de mii de oameni cari s'ar fi adunat la Alba-Iulia ar fi dat dovada peremptorie a conștiinței cetățenești . . .

"Oprirea acestui congres e cea mai revoltătoare provocare, aruncată nu numai unui partid, ci unei națiuni. Căci acest congres mai avea să dovedească că acest popor vrea să rămână pe veci și indistructibil unit. La Alba-Iulia s'ar fi dat răspunsul cel mai edificator la campaniile duse de dușmanii neamului nostru.

"Locuitorii provinciilor alipite iubesc această țară, dar la fel cu restul țării nu mai pot suferi guverne absolute și dictatoriale. Avem datoria, nu de partid, dar națională de a pune capăt situațiunii de azi" . . .

Cu toate piedecile trecătoare și neputincioase puse în calea aspirațiilor seculare — glasul arhanghelului, goarna vremii nu se mai poate înăbuși.

Ceasul mântuirii e aproape. Măhnirea de-o clipă trebuie să dispară în fața isvorului însuflețirii și tăriei, care a sfărâmat pietrele de hotar din creștetul Carpaților.

Zi mare, zi sfântă, ție ne închinăm, căci tu ne vei izbăvi !

Criza politică și partidul național-țărănesc

Contra guvernului național. Colaborarea cu d-l N. Iorga

București, 28 Nov. 1927.

Unele ziare, discutând chestiunea crizei politice, deschisă prin moartea lui Ion I. C. Brătianu, au încercat să fixeze poziția partidului național-țărănesc punând în seama sa atitudini cari nu corespund nici cu acțiunea de până acum a acestui partid, nici cu programul său și sunt diametral opuse intereselor superioare ale Statului.

Partidul național-țărănesc nu împărtășește ideea unui guvern național sau de concentrare, fiindcă în împrejurările anormale dintre partide, și cu deosebirea fundamentală de concepții de guvernământ, un asemenea guvern n'ar fi nici posibil nici viabil, nici util țării.

Un guvern de concentrare pe baza actualului parlament

este o imposibilitate, de oarece partidul național-țărănesc nu va putea recunoaște nici o dată legalitatea acestui parlament, ales prin fraude și violențe, cu concursul vinovat al jandarmeriei și al unor elemente din magistratură și armată.

Dacă prin imposibil s'ar admite o conlucrare cu acest parlament, ce garanție poate fi că programul unui asemenea guvern va putea fi realizat? Și poate cineva presupune o exercitare serioasă a controlului parlamentar, când imensa majoritate a parlamentului aparține unei fracțiuni guvernamentale?

Pe lângă aceste considerațiuni, altitudinea partidului național-țărănesc este dictată de convingerea sa nestrămutată, că în momentele critice din viața unui stat, cea mai puternică cheazășie este solidarizarea maselor populare cu opera de guvernare și cu viața de stat.

O înțelegere de guvernare între partidele, până astăzi în opoziție flagrantă, va naște în masele populare neîncrederea și un asemenea guvern nu va reuși să solidarizeze masele în chestiunile politice de mare interes național.

Acordul cu d-l N. Iorga. Iată pentru ce partidul național-țărănesc, în deplin acord cu partidul d-lui profesor Iorga, socoate că dizolvarea imediată a parlamentului discordiei naționale și facerea unor alegeri libere este singura soluție a crizei actuale.

Mai mult decât atât, partidul național-țărănesc, bucurându-se de încrederea maselor populare și având colaborarea prețioasă a partidului d-lui N. Iorga, este convins că lui îi revine sarcina de a prezida alegerile viitoare.

Intr'adevăr, ceea ce se așteaptă dela alegerile viitoare este întocmirea unui parlament care să reprezinte voința națională și să normalizeze raporturile politice dintre partide creind o bază legală de acțiune comună recunoscută de toți.

Cine poate prezida alegerile libere cu maximum de garanție?

Un partid politic care a făcut alegeri pătate evident că nu e; o personalitate politică, care nu are în spatele sale masele populare, iarăși nu; dar după experiența tristă a guvernului Știrbey, nici un guvern de concentrare nu mai poate inspira încredere.

Singurul partid care poate să-și ia această nobilă sarcină este Partidul Național-țărănesc.

El are ca principiu fundamental al existenței sale regimul constituțional și parlamentar, iar ca razim moral, încrederea neclintită a maselor.

El nu-și poate îndepărta simpatia și încrederea maselor fără să facă un gest de sinucidere.

El fiind un partid cu popularitate indiscutabilă, nu are nici un motiv să facă cea mai slabă presiune electorală.

Alegerile pe care le va face Partidul național vor fi deci cea

mai sinceră consultare și vor constitui o zi de sărbătoare națională.

După alegeri libere — colaborare.

Es'e dela sine înțeles, că după alegeri Partidul Național-țărănesc va fi gata să accepte colaborarea tuturor forțelor reale, în măsura indicațiilor liber exprimate de corpul electoral, fără ca acesta să fi fost siluit prin înțelegeri prealabile pe liste comune.

Pentru cei care după toate aceste considerațiuni s'ar mai putea gândi la formula unui guvern Național sau de concentrare aminim că greaua situație în care se află țara este rezultatul aplicării, timp de șase ani a unui program politic greșit, în contrazicere cu interesele cele mai vitale

ale națiunii. Astăzi, toată lumea știe că acest program politic al partidului liberal a da complex faliment. Prevederile noastre, în această privință, au fost din nenorocire realizate, și, în această lumină, venirea la cârmă a Partidului Național-țărănesc este o necesitate națională:

pentru restaurarea unității sufletești a provinciilor noi;

pentru refacerea forțelor economice producătoare și normalizarea vieții economice;

pentru a se reda țării prosperitatea internă necesară dezvoltării ei;

și pentru a se restabili creditul în străinătate, fără de care ea nu mai poate trăi.

Funeraliile lui Ion I. C. Brătianu

Inmormântarea rămășițelor pământești ale fostului președinte al consiliului de miniștri s-a făcut într'u toate după programul stabilit. S-a remarcat că funeraliile s-au desfășurat în același mod ca și cu prilejul înmormântării Regelui Ferdinand, cu singura deosebire, că membrii corpului diplomatic au urmat carul mortuar numai până la gară, neluând parte la înhumarea, care a avut loc în cavoul familiar dela Florica.

Ceremonialul funebrel s-a început Duminecă dim. la ora 9 în Rotonda Ateneului cu executarea „Eroicei” de Beethoven de către orchestra „Filarmoniei” în asistența membrilor familiei îndoliate, a membrilor Regentei A. S. R. Principele Nicolae și I. P. S. Patriarhul Miron Cristea (Regentul Buzdugan a absentat fiind bolnav), a membrilor guvernului, a corpului diplomatic, și autorităților superioare civile și

militare, a personalităților politice, între cari d-nii I. Maniu, Al. Vaida-Voevod, Stefan C. Pop, și parlamentarilor etc. etc. După oficierea serviciului funebru de către Mitropolia Pimen al Moldovei, Neculae al Ardealului, Nectarie al Bucovinei și Gurie al Basarabiei, asistați de numeroși episcopi, s-au rostit cuvântările funebre. Au rostit cuvântări I. P. S. Sa Mitropolitul Bălan al Ardealului, ministrul Dr. C. Anghelescu, președintele Senatului Nicolaescu, președintele Camerei N. N. Săveanu, generalul C. Coandă în numele partidului popularului, prof. G. Tașcă în numele partidului d-lui N. Iorga, prof. univ. I. Borcea în numele partidului Dr. Lupu, ministrul Bucovinei Nistor, Dr. Aurel Cosma, general Moșoiu, primarul Capitalei Costinescu, inginerul N. P. Ștefănescu, ministrul Inculț, I. Th. Florescu și studentul Cureleanu.

Cuvântarea d-lui Al. Vaida-Voevod

În numele P. N. T. d-l Al. Vaida-Voevod a rostit următoarea cuvântare:

În Ion I. C. Brătianu, năpraznica aripă a morții a frânt nu numai pe prezidentul de partid, ci una dintre individualitățile reprezentative ale timpurilor celor mai glorioase de înfăptuire ale neamului românesc.

Provinciile unite cu patria noastră îi datoresc memoriei sale o veșnică amintire recunoscătoare.

Pe vremea stăpânirii ungurești, după retragerea lui Dimitrie A. Sturza din viața publică, Ion I. C. Brătianu a încheiat un acord cu șefii celorlalte partide, hotărând ca pe viitor cauza românilor de dincolo de munți să fie ridicată deasupra învâlmășelii luptelor politice interne. „Nu mai amestec în afacerile dv. de bucatărie”, spunea dânsul, „aranjați-vă tactica după cum credeți că e bine. Noi avem datoria să vă sprijinim fără a vă aservi intereselor noastre de partid. De câte ori veți întreprinde încă o acțiune de importanță, care atin-

ge interesele întregului neam, consultați-ne și pe noi, oricare dintre partidele noastre ar fi la putere, căci răspunderea pentru viitorul neamului, în măsură îndoită, cade în sarcina noastră”.

Astfel a pus Ion I. C. Brătianu bazele colaborării armonice între conducătorii politici oficiali ai românilor de dincoace și de dincolo de Carpați.

În expresiunea voinței dârse a lui Ion I. C. Brătianu se condensa atavicul dor de unire, când după consiliul de Coroană din 14 August 1916, la ora 8 seara, având dânsul, ca prezident al consiliului de miniștri, răspunderea, s'a predat oficiului de externe al Austro-Ungariei, declarația de război a României. Din textul vibrant al acestei declarații de război răsună chemarea de unire adresată de Ion I. C. Brătianu transilvănenilor și bănățenilor.

Idea unirii naționale, nutrită cu sfințenie, generații dearândul, în sufletele misionarilor idealști, prin acea declarație de război

Dela sate.

O zi de sărbătoare

Din comuna HALCHIU ni se scrie:
In parohia ort. rom. din Hălchiu a devenit o dorință, ca cu ocazia hramului bisericii „Arhangheli Mihail și Gavril”, serbafii în ziua de 8 Noiembrie, parohienii să fie surprinși cu câte o manifestație religioasă și culturală mai pronunțată. In anul acesta serviciul divin a fost celebrat de preoții din cerc. La priceasnă a predicat părintele din loc, despre puterea lui Dumnezeu în conservarea neamului nostru, din sânul căruia inimi milostive și de neam iubitoare au durat lăcașuri de închinare lui Dumnezeu, prin care am rămas statornici în ceata neamului. Ca pe o biserică simbolică a unității neamului nostru, amintește biserica dela Alba-Iulia, clădită sub Mihail Viteazul — a cărui zi, azi o serbăm cu toată râvna creștină și națională — realizătorul visului de o clipă și aprinzătorul nădejdelor noastre.

După terminarea Sf. Liturgii a urmat săvârșirea doxologiei pentru Rege, la care au asistat toate autoritățile civile și militare din loc. Cuvântul ocazional l-a rostit părintele Gonțea din Târnari.

Conform obiceiului se face serviciul parastasului pentru citorii bisericii, cari sunt Haghi Sandru Steriu cu descendenții săi, pomenindu-se și numele binefăcătorilor și al tuturor răposajilor creștini. Se face înconjurul Sf. biserici, cetindu-se evangheliile prescise, cu ecteniile fixate și în sunetul, clopotelor se intră în biserică. Părintele localnic mulțumește colegilor săi preoți, armatei, primăriei, pompierilor și tuturor creștinilor, că n'au pregetat de a lua parte la ziua bucuriei acestei parohii. După ungere și împărșirea colivei, am asistat la defilarea armatei în fața primăriei comunale.

Solii „Astrei”.

Din bunăvoința domnului președinte al desp. central al „Astrei” din jud. Brașov, am fost onorați cu prezența domnului profesor Ioan Moșoiu și a domnului secretar al desp. Colan. Domniile lor au sosit înainte de termenul fixat, așa, că tânăr și bătrân în frunte cu acești solii ai culturii românești, am mers cântând în sala primăriei comunale, care de data aceasta era neîncăpătoare.

Preotul local în cuvinte alese bineventează pe distinșii solii și îi recomandă poporului, care îi aclamă călduros.

Părintele pregătise cu tinerimea câteva cântări și declamări bine executate.

A urmat frumoasa conferință istorică a domnului profesor Moșoiu, vorbind despre Mihail Viteazul, ascultată cu mult interes.

Terminată fiind conferința, s'a cântat foarte bine „Foaie verde foi de nuc” solo de N. Praveț. S'a declamat: „Balcanul și Carpatul”, „Păstorija”, „Cântec de Gh. Samarineanu”, „Nu te-ai priceput” și două poezii comice declamate de elevul de cl. II com. Mili Iacob. De încheierea programului s'a cântat: „Astăzi cu bucurie Românilor veniți”.

Domnul secretar Colan a îndemnat pe cei prezenți la citirea cărții bune și anunță, că din partea desp. central „Astra” s'au trimis bibliotecii cercului cultural Hălchiu 25 de cărți bine legate și de un conținut foarte bogat. Tot desp. central al „Astrei” dăruiește pentru membrii cercului cultural 62 cărțile foarte instructive, precum și toate protocoalele necesare și un sigil. Dorește ca în

serile lungi de iarnă fii Hălchiului să se nutrească și sufletele din frumoasele cărți donate și predate preotului.

Preotul locului în numele parohiei sale exprimă cele mai vii mulțumiri domnului președinte al desp. central al „Astrei” Brașov, domnilor conferențieri precum și tuturor fiilor săi, cari cu plăcere iau parte la manifestațiile culturale.

Asistent.

Economice.

Târgul de mostre în Utrecht.

Primim din partea Camerei de Comerț și Industrie Brașov următorul comunicat:

In luna Februarie 1928 va avea loc un târg de mostre în Utrecht (Olanda), care va ține 8 zile.

Consulatul general al României din Rotterdam s'a pus la dispoziția firmelor române, cari ar dori să participe la târg în calitate de expozanți. In acest scop ele îi vor putea trimite fie direct fie prin intermediul Camerei de comerț și industrie Brașov, orice mostre, ce ar dori să expună, precum și orice alt material de propagandă în limba germană, franceză sau engleză, sau în fine prospecte pentru favorizarea turismului în România. Intrucât expunerea nu este împreună cu alte cheltuieli decât cele de transport, este de recomandat o participare cât mai mare a firmelor exportatoare la această expoziție.

Bibliografie.

Au apărut în editura „Cartea Românească”:

Cunoștințe folositoare Seria A. Nr. 37. Ficatul (maiu), Pancreasul și boalele lor de Dr. M. Căhănescu. Prețul 5 lei.

Cunoștințe folositoare Seria A. Nr. 38. Electroliza și Electrochimia de N. N. Botez, profesor. Prețul 5 lei.

Cunoștințe folositoare Seria D. Nr. 18. Industria materiilor colorante de G. A. Florea, profesor chimist. Prețul 5 lei.

Cunoștințe folositoare Seria C. Nr. 28. Țara Bârsei de Nicolae Orghidan, profesor. Prețul 5 lei.

Cunoștințe folositoare Seria C. Nr. 29. Vechiul ținut al Sucevei de V. Giurea, profesor. Prețul 5 lei.

Ceasuri sfinte. Ed. II. cu un fragment din volumul II. de Bucura Dumbravă. Prețul 90 lei.

Zilele vieții, poeme de Demostene Botez. Prețul 60 lei.

Cunoștințe folositoare Seria D. Nr. 19. Fotografia de locotenent M. Zapan, licențiat în chimie. Prețul 5 lei.

De vânzare la principalele librării din țară.

A apărut Calendarul „Asociațiunii” („Astra”) pe anul 1928. Este, de sigur, unul din cele mai bogate calendare românești. 14 coale de tipar, cu nenumărate ilustrații, pentru 13 lei. Colaboratori cu lucrări inedite: I. A. Bassarabescu, N. Pora, T. V. Păcășian, Petre Dulfu, Dr. Gh. Cristescu, prof. D. Comșa, Dr. G. Preda, Ioan Băilă, Dr. Daniello, Dr. Dr. I. Spârchez, ing. Teodor Filipescu, Sabina C. Truția, Petrea Dascălu, Agnes Dr. Măcelar, Adam Bolcu, inv. Dumitrescu-Bistrița, Horia Petra-Petrescu etc. Calendarul acesta este totodată numărul jubilar (150) al „Bibliotecii populare a Asociațiunii”. Se află de vânzare la librării și la Sibiu, „Astra”, Str. Șaguna 6.

Mica publicitate

Chiriași. Inscriseri in Liga chiriașilor se primesc la dnul Gantz Str. Hirsch No. 17. 953 5—6

Caut camera apropierea Poștei. — Adresa portar Coroana. 1—1

Aviz. De vânzare locuri pentru case în Cernatu Jud. Brașov sub No. 715, 722, 724 Informațiuni la Nicolae Coliban, Brașov Gazeta Transilvaniei.

Nuci de oânzare în angro și detalii cu prețul cel mai ieftin. Gal Bela Brașov Strada Porții 61 Visavi cu Hotel Coroană 10031 1—2

S'a început

desfacerea de resturi pe lângă prețurile cele mai ieftine la FRAȚII ASCHER Str. Porții 5

Cabaret Maxim

în restaurantul

„Majorul Mura”

(STR. PRINCIPELE CAROL 9)

In fiecare seară program strict familiar cu diferite producțiuni artistice în toate limbile.

Intrarea liberă.

901 4—0

Reuniunea Femeilor Române pentru ajutorarea văduvelor sărace Brașov Săcele.

Convocare

La adunarea generală ordinară ce se va ține Mercuri în 30 Noiembrie 1927 (ziua Sf. Andrei) la ora 3 p. m., în sala festivă a Liceului „Andrei Șaguna”.

Ordinea de zi:

1. Deschiderea adun. gen prin Președintă.
2. Citirea dărei de seamă a activității Comitetului pe anul 1926/27.
3. Citirea situațiunii financiare pe anul 1926/27.
4. Citirea raportului cenzorilor și descărcarea comitetului pe gestiunea anului 1926/27.
5. Alegerea unei comisii pentru cenzurarea casei pe anul 1927/28.
6. Alegerea unei comisii pentru verificarea procesului verbal al adunării.
7. Eventuale propuneri.

Toate doamnele membre sunt rugate să ia parte, în interesul acestei Reuniuni. Totdeodată sunt rugate doamnele membre a lua parte la pomenirea ce se va face tuturor membrilor decedate, în Biserica Sf. Nicolae la ora 10. Din ședința comitetului.

Brașov, în 12 Nov. 1927.

E. Sabadeanu D. Jaliu
președintă. secretar.
955 2—2

Adânc întristații și în veci nemângăiați Gheorghe și Victoria Russu ca părinți, aduc la cunoștința rudelor, prietinelor și cunoscuților încetarea din viață după o lungă și grea suferință, în floarea vieții, a unicului lor fiu

Gheorghe (Gicu) Russu

absolvent în drept și elev al conservatorului din Cluj în etate de 23 ani.

Inmormântarea va avea loc Miercuri 30 Nov. a. c., la orele 2½ p. m., în cimitirul Bisericii Sf. Adormiri din Brașovul-vechiu.

Rugați-vă pentru el!

Brașov, 28 Novembre 1927.

Jalnica Familie.

Comitetul școlii primare de str. No. 2 Satulung.

Publicațiune

Se aduce la cunoștința generală că comitetul școlii primare de stat No. 2 din comuna Satu lung județul Brașov dă în întreprindere, prin licitație publică cu oferte închise, construirea unor dependințe școlare, ce se va ține în ziua de 28 Decembrie 1927 ora 10 a. m., în localul numitei școle.

Prețul de estimare lei 100,000 garanție 10%. Condițiile de licitație, devizul și planul de construcție se pot vedea la direcțiunea școlii.

Radu Barbu Vasile Ivan
președinte. secretar.
1—2

Primăria Municipiului Brașov.

No. 27110/1927.

Publicațiune de licitație

In ziua de 17 Decembrie 1927 la ora 9—11 a. m., se va ține la serviciul economic al Primăriei, Strada J Calvin (Argintarilor) 5 o licitație publică cu oferte scrise, sigilate și timbrate pentru vânzarea a 90 buc. paturi de lemn vopsite (190 cm, lungi, 83 cm, lățime și 70—80 cm înalte) și 50 buc. noptiere (85 cm. înalte 38 cm. adânci și 55 cm. lățime) cu una cutie și una poală.

In ofertă se va alătura un

vadiu de 10 la sută din prețul oferit.

Condițiunile detaliate se pot vedea la serv. economic. Paturile și noptierele se pot vedea în fiecare zi la Ospiciul de infirmi Str. Ciocrac No. 19 între orele 8—12 a. m.

Licitatiia se ține în conformitate cu art. 72—83 al legii contabilității publice.

Brașov, la 26 Noembrie 1927.

Primar: p. Secretar general: Dr. Moga. indescifrabl. 1002 1—1

România. Corpul portărellor Tribunalului Brașov

No. 7230/1927.

Publicațiune de licitație

Subsemnatul portărel prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 8085—1927 a judecătoriei de ocol Brașov în favorul reclamantului Grosz și Goldfinger repr. prin avocatul dr. Iosif Gergely din Brașov pentru încasarea creanței de rest 3545 Lei și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 2 Decembrie 1927, orele 10 a. m., la fața locului în Brașov Str. Porții No. 33 unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară 2 garderobe și un credenț în valoare de 15,000 Lei. In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Brașov, la 17 Noembrie 1927.

Crișan, Portărel.

MARI REPARATURI DE PIAN

Claviaturi noi, reparaturi mecanice, instruniri, utenzilii de acordare etc. Acordări se fac și în provincie. Avem referințe prima desore lucrările executate.

KARL EINSCHENK, Brașov, Str. Neagră 54.

888 12—17

PENSUNEA

PENSUNEA

„TUSCULUM”

BRASOV

Șirul Cetățuii de jos („Doktorpromenad”) No. 9.

No telefon: 620

(In legătură cu pensiunea „Excelsior” Timișul de Sus).

Posiție fru noasă, cu soare — Comfort modern — Băi — bucatărie excelentă.

Abonamente pentru prânz și seară, în casă și în afară de casă.

Adresa:

„TUSCULUM”

1000 1—3

BRASOV.

